

NOT: Bayilik Sözleşmesi hakkında.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-8181910
Konu : Görüş (Bayilik Sözleşmesi)

28/12/2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ile, ... İşl. Turz. Ve Tic. A.Ş. tarafından ... tarihli ve ... sayılı dilekçe ile ... Mah. ... Cad. No: ... (... Marina) adresi için ruhsat başvurusunda bulunulduğu, söz konusu adreste ... Belediye Başkanlığı tarafından ... Gıda Kuyumculuk İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi'ne ait ... tarihli ve ... sıra no lu işyeri açma ve çalışma ruhsatının bulunduğu, ... Mah. ... Cad. No: ... adresindeki yer taşınmaz ile ilgili müvekkili tarafından işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınacağından bahisle, fiili ve hukuki olarak sona eren ... Gıda Kuyumculuk İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi'ne ait ... tarihli ve ... sıra no lu ikinci sınıf gayrisihhi müessese ruhsatının iptalini talep ettikleri, yapılan incelemede söz konusu adreste işletmeci olarak bulunan ... Gıda Kuyumculuk İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi'nin ... tarih ve ... sıra nolu işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptalini talep etmedikleri ya da ... Marina İşl. Turz. ve Tic. A.Ş. ile ... Gıda Kuyumculuk İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi arasında bir devir sözleşmesi olmadığına görüldüğü, bahse konu işletmecinin yazılı talebi veya kiracının tahliye edildiğine dair belgenin ... Büyükşehir Belediyesine sunulması durumunda kiracı konumundaki işletmecinin ruhsat iptalinin yapılabileceğinin bildirildiği, söz konusu taşınmazda kiracının da ... Marina İşl. Turz. ve Tic. A.Ş. olmasına binaen alt kiracı konumundaki adına işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenen ... Gıda Kuyumculuk İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi'nin bayilik sözleşmesinin bittiği, ... Gıda Kuyumculuk İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketine ait olan ... tarihli ve ... sıra no lu işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptal edilmesinde sakınca bulunup bulunmadığı hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 80 inci maddesi “*Belediye sınırları ve mücavir alanları içinde, kara yolu ile yolcu taşıma hakkına sahip gerçek ve tüzel kişilerin şehirlerarası otobüs terminali kurmalarına ve işletmeleri ile her türlü akaryakıt ile sivilaştırılmış petrol gazı (LPG) ve sivilaştırılmış doğal gaz (LNG) istasyonlarına nazım imar ve uygulama imar plânına uygun olmak kaydıyla belediye tarafından izin verilebilir. Akaryakıt istasyonlarına izin verilmesi için nazım imar plânında akaryakıt istasyonu olarak gösterilmesi şarttır. Bu istasyonlara çalışma ruhsatı büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından verilir.*” hükmünü içermektedir.

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) ncı bendi “*Akaryakıt istasyonu: Dağıtıcı veya bunlarla tek elden satış sözleşmesi yapmış bayilerce ilgili mevzuata uygun (teknik, kalite ve güvenlik) olarak kurulup, bir veya farklı alt başlıktan birer akaryakıt dağıtıcısının tescilli markası altında faaliyette bulunan ve esas itibarıyla araçların akaryakıt, madeni yağ, otogaz LPG, temizlik ve ihtiyarî olarak bakım ile kullanıcıların tüplü LPG hariç diğer asgarî ihtiyaçlarını karşılayacak imkânları sunan yerleri*” hükmü yer almakta

olup 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “(...) Akaryakıt ve LPG istasyonları arasındaki mesafeler, aynı yönde olmak üzere, şehirlerarası yollarda on kilometreden, şehir içi yollarda bir kilometreden az olmamak üzere Kurul tarafından çıkarılacak ve 1/1/2005 tarihinde yürürlüğe girecek yönetmelikle düzenlenir.” hükmü gereğince hazırlanan ve 17/06/2004 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 45 inci maddesinde; “İki akaryakıt ve/veya LPG istasyonu arasındaki mesafe, aynı yönde olmak üzere;

a) Şehirlerarası yollarda on,

b) Şehir içi yollarda bir,

Kilometreden az olamaz.” şeklinde düzenleme bulunmaktadır.

Öte yandan, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendi “Otogaz istasyonu: Dağıtıcı veya bunlarla tek elden satış sözleşmesi yapmış bayilerce ilgili mevzuata uygun (teknik, kalite ve güvenlik) olarak kurulup, dağıtıcının tescilli markası ve amblemi altında faaliyette bulunan ve esas itibarıyla motorlu araçların otogaz LPG, madeni yağ, temizlik ve ihtiyari olarak bakım ile kullanıcılarının, tüplü LPG hariç, diğer asgari ihtiyaçlarını karşılayacak imkânları sunan akaryakıt istasyonu içinde veya müstakil olarak hizmet veren tesisler” hükmünü,

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 161 inci maddesinin birinci fıkrası “Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder.” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” hükmünü,

5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi “Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; ekmek fırını ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması,” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

8 inci maddesinin birinci fıkrası “Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu, faaliyet alanı ve adresin değişmemesi kaydıyla iş yerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgiler ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir. Ancak devredilmek istenen iş yerinin fiziki durumu ve ruhsat dosyasındaki bilgilerin ve belgelerin işletmecinin kusuru sebebiyle faaliyet konusuyla ilgili bu Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırı olması halinde, söz konusu aykırılıklar ve noksanlıklar giderilmeden yeni işletmeci adına ruhsat düzenlenemez.” hükmünü amirdir.

Yukarıda belirtilen hükümler ve açıklamalar çerçevesinde;

- Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak ruhsat alınmadan işyeri açılıp çalıştırılmayacağı, işyerinin devredilmesi halinde devralan kişi adına dosyadaki bilgi ve belgelerin esas alınması suretiyle tekrar ruhsat düzenlenmesi gerektiği,

- Diğer taraftan yetkili idarelerce yapılacak denetimlerde vergi kaydının silindiği veya faaliyetinin tamamen durdurularak sona erdirildiği tespit edilen iş yerlerinin işi bıraktığı kabul edilerek işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptal edilmesi gerektiği,

- Faaliyeti tamamen durdurularak sona erdirildiği tespit edilerek ruhsatı iptal edilen mezkûr akaryakıt istasyonuna faaliyet konusu itibarıyla bu Yönetmeliğe ve bu Yönetmelik uyarınca esas alınması gereken diğer mevzuata uygun olması şartıyla yeni işletmeci adına yeni ruhsat düzenlenmesi gerektiği,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği:

... Büyükşehir Belediye Başkanlığına

Bilgi:

... Valiliğine (Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği İl Müdürlüğü)